

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL DIECEZEI DE GHERLA.
CU UN ADAOS NEOFICIAL.

Abonamentul pe un an 30 lei. Apare de 2 ori pe lună. Inserțiuni se primesc după învoială.

Partea oficială.

NUMIRI.

1. On. *Dumitru Coșeriu* cooperador în lăcșodul mare este numit *administrator local* la parohia *Sec* (D. Secului).

Gherla, din șed. cons. 11 Nov. 1922.
Nr. 4217.

2. On. *Virgil Baciu* preot în Șoimuș (D. Bistriții) este numit *administrator local* la parohia *Șirioara* (D. Bistriții).

Gherla, din șed. cons. ținută la 11 Noemvrie 1922.
Nr. 4219.

3. On. *Eije Gordon* paroh în Șieu Cristur (D. Bistriții) este numit în aceeaș calitate la parohia *Șoimuș* (D. Bistriții).

Gherla, din sed. cons. ținută la 11 Noemvrie 1922.
Nr. 4218.

4. On. *Pompei Făgărășean* preot în disponibilitate este numit *paroh* la parohia *Busul de jos* (D. Reteagului).

Gherla, din șed. cons. 14 Nov. 1922.
Nr. 4260.

5. On. *George Tohătan* paroh în Satul nou de jos este numit în aceeaș calitate la parohia *Lojib* (D. Satu mare).

Gherla, din șed. cons. 18 Nov. 1922.
Nr. 4259.

6. On. *Gregoriu Cjunterei* preot în Ambriciu este numit *paroh* la parohia *Prislop* (D. Becleanului).

Gherla, din șed. cons. ținută la 25 Noemvrie 1922.
Nr. 4435.

Concurs

la parohii.

1. Parohia *Chiuști* (D. Reteagului) se curentează cu termenul *1 Ianuarie 1923*.

Gherla, din șed. cons. 11 Nov. 1922.
Nr. 4168.

2. Parohia *Satul nou de jos* (D. Băii mari) se curentează cu termenul *1 Ianuarie 1923*.

Gherla, din șed. cons. 18 Nov. 1922.
Nr. 4205.

3. Parohia *Lechința* (D. Țării Oașului) se curentează cu termenul *1 Ianuarie 1922*.

Nr. 4374.

Doritorii de a dobândi unul din aceste beneficii parohiale să-și înainteze rugării la Ordinariatul episcopesc în termenul concursual — pe cătea oficiului *protopopesc competent*, — provăzute cu următoarele documente:

1. Absolutorul teologic.

2. Atestat de serviciu dela oficiul protopopesc.

3. Estras autentic din protocolul școlar despre catehizarea elevilor școlari, în anul școlastic 1921/22; la caz, că școala în anul școlastic trecut n'a funcționat, atestat officios că pruncii totuși au fost catehizați.

4. Estras autentic din protocolul predicilor de pe anul 1921.

La rugării înainteate fără aceste documente nu se va reflecta.

Concurs

pentru stipendiu.

Se publică concurs pentru un stipendiu de 300 Lei din fundațiunea canonicului „*Ioan c. Ilieș*”.

În întâlesul literilor fundamentale pot concura pentru acest stipendiu elevi și studenți dela oricare școală medie ori superioară, cari sunt născuți în comuna Lemniu (județul Solnoc-Dobâca) din familia fundatorului, documentând fidedemn legătura de sânge cu fundatorul.

Termenul concursului este la *20 Decemvrie a. c.*

Gherla, din șed. cons. 25 Nov. 1922.
Nr. 4398.

Chiemare la hirotonire.

În ziua de *17 Dec. a. c.* se vor

face hirotoniri întru ipodiacon și diacon iar în 19 întru preot.

Sunt chemați a se prezenta pentru hirotonire în ziua de 15 Dec. a. c. clericii absolvenți: *Ioan Varna* profesor de religie în Dej, *Anchidim Bob* și *Iuliu Șurani* precum și alți clerici absolvenți cari sunt pregătiți pentru hirotonire.

Vor aduce cu sine ca documente: carte de botez și act despre obligamentul față de armată.

Gherla, la 17 Nov. 1922. Nr. 4299.

Primit în clerul tinăr.

Absolventul de liceu *Petru Luca* este primit în clerul tinăr.

Gherla, din șed. cons. ținută la 7 Noemvrie 1922. Nr. 4136.

Renunțare la beneficiu.

Dupăce au obvenit cazuri, că-preoți, fiind numiți la cererea proprie la cutareva beneficiu parohial, după numirea lor au resignat la beneficiul conferit, Ordinariatul, condus de păstrarea bunej rândueli și încunjurarea sarcinilor oficioase fără rost a decis prin ord. cons. Nr. 1376—871 din 11 Iunie 1870, ca atari preoți să solvească ca pedeapsă suma de 25 fl. v. a. în favorul fondului vido-orfanal și afară de aceasta taxa colajionalului.

Ca reînnoire acelu ordin, decidem, că acei preoți, cari vor refuza a ocupa parohia conferită lor la cererea proprie, să solvească în favorul fondului viduo-orfanal ca pedeapsă suma de 250 Lei și atari cazuri să se publice în „Curierul Creștin“.

Gherla, din șed. cons. 18 Nov. 1922. Nr. 4366.

Catehizarea.

Ministerul Cultelor și Artelor cu adresa Nr. 56221 din 7 Nov. a. c. următoarele ne aduce la cunoștință:

„Din informațiile sosite la acest Minister, am constatat cu multă durere sufletească, că un număr surprinzător de mare de preoți nu-și împlinesc o esențială datorință de păstori

sufletești ai poporului credincios și anume catehizarea copiilor de școală sau își împlinesc această datorință atât de superficial și atât de fără tragere de inimă, încât rezultatele obținute sunt aproape nule. Lipsa aeeasta de scrupul a multor preoți, dovedită față de problema de o covârșitoare importanță pentru consolidarea morală a neamului poate avea urmări dezaastroase asupra vieții sufletești a generațiilor, cari vor fi chemate mâine să ducă pe umerii lor o sarcină grea a conservării, întăririi și desvoltării statului. Nici odată neamul și statul nostru n-a avut mai mare nevoie de concursul devotat, în-suflețit și neprecupețit al preoțimei ca în vremile acestea tulburi, când cetățenii de toate categoriile și din toate clasele sociale sunt instigați din atâtea părți și încunjurați de atâtea ispite cari tind să le sdruncine temeliile vieții lor morale, garanția de căpetenie a siguranței viitorului.

Neîmplinirea datorinței de catehet nu este numai o greșeală de ordin canonic ci este un mare și neiertat păcat față de sufletul neamului, care prin neglijența aceasta este lipsit de cel mai important element de înălțare și întărire. De aceea problema catehizării ne preocupă și pe noi în cea mai mare măsură, pentrucă ea este nu numai o problemă bisericească ci o problemă națională de o importanță covârșitoare. Știu foarte bine că Prea Sfinția Voastră ați dat totdeauna atențiunea cuvenită acestei chestiuni: și știm că v-ați năzuit din toate puterile ca preoțimea să-și împlinească cu devetament această elementară și esențială datorință pastorală. Năzuințele P. S. Voastre au și vor avea totdeauna întreg sprijinul nostru, pe care vi-l acordăm având conștiința ca acordându-vi-l ne împlinim numai o înaltă datorie patriotică.

Vă rugăm, deci, să binevoiiți a aduce la cunoștința preoților de sub ordinele P. S. Voastre că și noi urmărim cu cel mai viu interes și cu cea mai mare atențiune activitatea catehetică și în

sfera noastră de competență suntem hotărâți a lua cele mai severe măsuri împotriva acelor care nu dau importanța cuvenită acestei probleme, vă rugăm apoi ca din caz în caz să binevoiți a ne comunica numele preoților care nu catehizează iar la sfârșitul fiecărui an școlar să ne comunicați numele acelor a căror activitate nu au dat rezultatele cuvenite. Totodată avem onoare a vă aviza că am intervenit la Ministerul Instrucțiunii ca să ni se comunice numele preoților despre cari constată pe baza informațiilor primite dela organele de control ale dânsului că nu-și împlinesc serios datoria de catehet“.

Spre durerea sufltească și mai mare a Noastră — dacă sunt preoți, cari și-au uitat de datoria lor elementară de a catehiza — comunicăm cele de mai sus Onorat Frăților Voastre.

Mântuitorul, trimitând pe Apostolii săi și prin ei pe noi ne îndatorează: „învățați toate neamurile“. Neobservarea acestei porunci este negarea misiunii noastre și cea mai gravă vătămare a Trimițătorului dumnezeesc.

Lăsăm în urmare tuturor conducătorilor oficiilor protopopești, ca să ne facă rapoarte cu urgență despre peoții neglijenți în această privință — a căror exactitate se va controla la caz de lipsa prin exmis.

Gherla, din șed. cons. 11 Nov. 1922.

Nr. 4174.

Catehizarea din școlăle de ucenici.

Directoratul general al Ministerului Instrucțiunii cu Nr. 28903 din 7 Octombrie a. c. a transmis Regulamentul școlăle de ucenici industriali, din care spre știre se comunică p. 9. art. II, care sună:

„Religiunea se va propune în fiecare clasă a școlăle de ucenici industriali și anume săptămânal în câte 1 oră“.

Gherla, din șed. cons. 14 Nov. 1922.

Nr. 3975.

Vizarea carnetelor de identitate.

Amăsurat ordinului Ministrului Culturilor și Artelor de dto 7 Nov. a. c. Nr.

49701 se notifică, cumcă nimeni nu-și poate viza singur carnetul de identitate C. F. R. pentru funcționarii publici, ci numai autoritatea imediat superioară, iar stampilele și semnătura să fie vizibile și descifrabile, altfel nu vor fi luate în considerație, iar posesorii lor vor fi supuși la plata taxelor tarifare întregi.

Gherla, din șed. cons. ținută în 14 Nov. 1922.

Nr. 4241.

Abonamentul la „ALBINA“.

Suntem informați, că Frații preoți sunt în restanță cu abonamente la ziarul „Albina“ din București. Acest ziar, carele este redactat în spirit creștinesc, noi suntem datori în primul rând să-l sprijinim pe toate căile. Pe lângă sprijinul spiritual, cel material este de o necesitate indispensabilă, fără de care un ziar în împrejurările actuale nu-și poate continua activitatea. Solvirea abonamentului este însă și o datorie din partea celor, cari primesc ziarul, — la care se pot constrânge abonații prin căile legale.

Lăsăm în urmare Onorat Frăților Voastre, ca să Vă achitați de obligațiunile materiale ce aveți față de acel ziar, sprijinind ziarul apoi și prin câștigare de abonați noi și recomandându-l în cercuri cât mai largi.

Gherla, la 10 Nov. 1922.

Nr. 4165.

†

Neolog.

Cu durere vestim Veneratului Cler, că Mult Onoratul Ioan Goron paroh în Rusul de jos, protopop emerit al districtului Reteag, a repausat în Domnul în ziua de 1 Noembrie a. c., în anul 77 al vieții și 48 al preoției sale.

Onorat Frățiile Voastre să faceți pentru odihna adormitului rugăciuni la altarul Domnului.

Gherla, din șed. cons. 14 Nov. 1922.

Nr. 4242.

Episcop Dr. Iuliu Hossu.

Partea neoficială.**Omilia III.**

a celui întru sfinți Părintelui nostru Ioan Gură de aur în epistola către Romani.

(Urmare).

Apoi fiindcă chiar aceste cuvinte se par greoaie, privește cum îi mângăie prin inducție, sau mai bine zis prin adaosul de mai jos. Ca să nu zică ei: „dară ce? noi ne clatinăm și ne purtăm poate în coace și în colo ca frunza bătută de vânt, și avem nevoie de limba ta spre a sta drepti”? — iată că el preîntimpinând o astfel de contradicție o restoarță adăugând: „*Si aceasta este: ca să mă mângăiu împreună cu voi, prin credința cea dimpreună a voastră și a mea*” (Vers. 12), ca și cum pare că ar zice: „să nu vă închipuiți că vă acuz vorbind acestea; nu cu această idee am grăit, ci am voit să vă spun, că ați suferit multe năcazuri din partea celor ce vă prigonesc, am dorit ca să vă văd și să vă mângăiu, și încă mai mult: nu numai pre voi să vă mângăiu, ci chiar și eu să găsesc mângăiere pe lângă voi”. Privește înțelepciunea de dascal adevărat: după ce a zis: „*spre întărirea voastră*”, i-s-a părut că aceste cuvinte sunt prea greoaie pentru discipuli, și imediat a adaos: „*ca să mă mângăiu împreună cu voi*”; și n-a zis: „să vă mângăiu” căci ar fi fost vorba tot greoaie, deși nu ca cea dinainte, ci „*să mă mângăiu împreună cu voi*”, căutând ca din toate părțile să îndulcească cuvântul și să-l facă a fi bine primit. Și nu s-a mulțumit nici cu aceasta, ci încă mai introduce și altă îndreptare, căci zice: „*prin credința cea dimpreună a voastră și a mea*” Vai! câtă umilință din partea lui! El a arătat că nu numai aceia aveau nevoie de mângăiere, ci și el, punând astfel pe discipuli în rândul dascalilor, și nepăstrând pentru sine nici o deosebire sau superioritate, ci cea mai desăvârșită egalitate. „Câștigul, zice, este comun, și eu am nevoie de mângăierea voastră, după cum și voi aveți

de a mea”. Și cum se face aceasta? „*Prin credința cea dimpreună*, zice, *a voastră și a mea*”. După cum se întâmplă și cu focul, că dacă gramădești mai multe lemne face o pară mai strălucită, tot așa este și cu credincioșii. Când noi suntem despărțiți și depărtați unul de altul, suntem oarecum triști și lipsiți de voință, iar când ne vedem împreună și îmbrățișăm pe ai noștri, căpătăm o inare mângăiere. Să nu-mi spui de timpul de față, când, cu harul lui Dumnezeu, și în orașe ca și în sate, ba chiar și prin pustietăți se găsesc multe cete de credincioși, și când toată necucernicia este alungată, ci gândește-te la timpurile acelea, cât de mare bine era ca dascalul să vadă pe ucenici, ca frații să vadă pe alți frați veniți de prin alte părți. Și ca să lămuresc mai bine cecece am spus, voi da un exemplu. Dacă vi s-ar întâmpla vre-odată, cecece să nu se întâmple, de a fi duși în țara Perșilor, sau a Scitilor, sau a altor barbari, și a fi împărțiți câte doi sau trei prin cetățile de acolo, și deodată ați vedea pe unul din frați sosit acolo, gândește-te câtă mângăiere ai avea de aici. Nu vedeți voi pre cei din închisori cum saltă de bucurie, și cum pare că zboară de plăcere când văd pe vr'unul din familie? Dacă eu compar acele timpuri cu robia și cu temnița, să nu te minunezi, căci cei de pe atunci pătimiau mai mari rele decât aceștia; erau împrăștiți și alungați de pretutindeni, trăiau în foame și năcazuri, tremurau pe fiecare zi de frică, bănuiau și pe prieteni, și pe casnici și pe rude, și locuind în lume ca într-o țară străină, îi viețuiau mai rău decât chiar cei din temniți și din robie. De aceea și zicea el: „*Ca să vă întăresc pre voi, și să mă mângăiu împreună cu voi*”.

Aceasta o zicea nu ca cum ar fi avut el nevoie de ajutorul lor, să nu fie; căci cum ar fi fost cu puțință ca el, stâlpul bisericii, el, cel mai tare decât peatra și fierul, el, diamantul cel duhovnicesc ce folosia mii de cetăți, cum ar fi putut avea nevoie de ajutorul lor? Ci, ca să nu facă

cuvântul său greoiu, și nici certarea să nu se pară aspră, de aceea zicea că și el are nevoie de mângâierea lor. Dacă însă cineva ar voi ca să numiască aici mângâiere, mulțămirea ce o simția Pavel pentru progresul lor, și că de aceasta doria să se ducă la dâșii, nu ar greși. „Dară dacă dorești, zice, și te rogi, și voiești a te bucura de mângâierea noastră, cum și tu a ne mângâia pre noi, ce te împedecă de a veni?”

Această bănuială deslegându-o cele ce urmează: „Nu voiu să nu știți voi fratilor, că de multe ori am gândit ca să viu la voi, și am fost oprit până acum”. (Vers. 13). Privește măsura supunerii lui de slugă, și dovadă de cea mai mare recunoștință, căci spune că a fost împedecat numai, dară de ce anume, nu spune. El nu cercetează poruncile stăpânului, ci numai se supune lor, deși poate ar fi fost cineva îndreptățit a se mira, cum se poate ca un dascal de felul lui Pavel să fie împedecat de Dumnezeu pe un timp îndelungat, de a se duce în cetatea cea mai mare și mai strălucită, cătră care avea ațintite privirile întreaga lume. Dară celce se duce într'o cetate care stăpânește, ca în cazul de față, contribuie la lenevirea celor stăpâniți; iară celce părăsește cetatea împărătească uneltind sau pricinuind rele supușilor, este cu nepăsare de ceeace e principal, adecă de liniștea lor.

Dară Pavel nimic nu cercetează din acestea, ci înainte proniei nepricepute de mintea omenească el se dă la o parte, dovedind prin aceasta țaria sufletului lui, și totodată învățându-ne pe noi, ca niciodată să nu aruncăm vina asupra lui Dumnezeu de cele petrecute, chiar de s-ar părea că acelea tulbură pe mulți. A porunci este dreptul stăpânului, iară datoria slugilor este numai de a asculta. Nu cumva oare Dumnezeu are a mă întreba pe mine, și a cere sfatul sau părerea mea? „Au doară va zice făptura celui ce o a făcut pe ea, căci m-ai făcut așa”. (Rom. 9, 20)? De ce, spune-mi, cauți ea să afli? Nu știi că el se interesează

de totul? Nu știi că el este înțelept, și că nu lucrează nimic fără scop? Nu știi că el iubește făpturile sale mai mult decât iubește tatăl pe fiii săi, ba încă întrece chiar iubirea mamei? Nimic nu cerceta mai mult, și nici să păsești mai departe, căci sunt deajuns ție acestea spre încurajare, după cum și atunci toate cele ale Romanilor erau economisite de dânsul cu multă înțelepciune. Și dacă poate nu știi modul economisirii lui Dumnezeu, să nu te neliniștești, căci aceasta e mai ales treaba credinței, adecă neștiind modul economiei lui, să primească fără rezervă ideea acestei economii.

Deci, Pavel reușind în ceeace își propusese, adecă reușind a le proba că dacă nu s-a dus la dâșii până atunci, le arată aceasta n-a provenit din cauză că i-ar fi disprețuit, ci pentrucă a fost împedecat, deși doria foarte mult de a se duce. Așadară desbrăcându-se de vinovăția lenei, și convingându-i că nu mai puțin decât dâșii doria și el a-i vedea, iarăși le arată dragostea cea mare ce o avea față de dâșii. „Nici după ce am fost împedecat, zice, eu nu am conținut de a încerca să viu la voi, însă deși veșnic mă încercam, veșnic eram împedecat, niciodată însă nu părăsiam această idee, păstrând dragostea cătră voi întreagă, în același timp însă neîmpotrivindu-mă și voinței lui Dumnezeu”.

Prin faptul că el își propunea și niciodată nu părăsia această idee, el arată dragostea cea mare cătră dâșii, iară prin faptul că era împedecat și el nu se împotrivia, arată respectul cel nemărginit ce-l purta lui Dumnezeu.

„Ca să am ceva roadă și întru voi”. (Ibid.). Deși a spus și mai înainte despre cauza dorinței sale pe care a arătat-o vrednică de dânsul, totuși aceea cauză o pune și aici, alungând orice bănuială din parte-le. De oarece cetatea lor era vestită, și era singura cetate importantă pe pământ și pe mare, și numai dorința de istoria ei devenise pentru cei mai mulți pretextul de a călători acolo, apoi ca nu cumva să se

creadă că și Pavel era mișcat de același dor, sau să bănuiască că mândrindu-se de contactul cu dânșii el doria de a călători acolo, de aceea încontinuu el arată scopul dorinței ce avea. Mai sus a zis: „ca să vă dau vouă ceva dar duhovnicesc“, iară aici arată mai lămurit: „ca să am ceva roadă și întru voi, precum și întru celelalte neamuri“. Așa dară el a pus la un loc pe stăpânitori cu cei stăpâniți, și după miile de trofee și de biruinți, cum și însemnătatea consulilor, i-a trecut la un loc cu barbarii. Și cu drept cuvânt, căci unde este noblețea credinței, acolo nu este nimeni Elin, nici străin, nici cetățean, ci toți se ridică la una și aceeași superioritate a demnității. Privește-l și aici cum el este de cumpătat în cuvinte, căci n-a zis: „ca să vă învăț și să vă catehizez“, ci „ca să am ceva roadă“, și încă nu zice simplu „roadă“ ci „ceva roadă“ iarăși moderându-și vorbele ca și mai sus, unde zice: „ca să vă dau ceva dar“. Apoi după cum am spus, micșorând oarecum și importanța ce credeau poate că o au, le zice: „Precum și în celelalte neamuri“, ca și cum pare că le-ar spune: „Să nu vă închipuiți că dacă voi sunteți bogați și aveți mai mult decât ceilalți, apoi eu ași avea pentru aceea mai puțină grijă, căci noi nu căutăm la cei bogați, ci la cei credincioși“.

Unde sunt acum dreptii Elinilor, acei ce tirăsc barbe lungi, sunt îmbrăcați cu haină fără mâneci¹⁾ și sunt îngâmfați peste măsură? Iată că și Elada ca și întreaga lume barbară, a fost întoarsă la credința creștină de un făcător de corturi! Iară Platon cel cântat și lăudat de dânșii, deși a treia oară s-a fost dus în Sicilia cu acel vuet de vorbe frumoase, și cu toată aceea con-

siderație strălucită, totuși n-a fost în stare să aibă înfrurire nici măcar asupra unui tiran, ci a fugit de acolo atât de mișelește, fiindcă era amenințat a perde până și libertatea. Dară iată că acest făcător de corturi nu numai Sicilia sau numai Italia, ci întreaga lume a cutreerat, și nici că s-a mărginit numai în meșteșugul cuvântului, adevă în a predica, și odată cu aceasta el cosea și piei, din cari făcea corturi, și era așa zicând șeful unui atelier de corturi, și totuși nu se scandalizau de el consulii Romanilor. Și cu drept cuvânt, căci nu meșteșugurile și nici ocupațiunile cele folositoare, ci minciuna numai este aceea care face pe dascali disprețuiți în ochii lumii, sau și credința lor ce rătăcită.

(Va urma).

IN LIBRĂRIA DIECEZANĂ

avem tot felul de cărți bisericești și literare. În special atragem atențiunea preoșimii asupra Evanghellei ed. Il. Blaj, care se află compactată în piele veritabilă întreagă și cu ornament de aur, din timpurile de naintea războiului.

Se află **Evangelia, Apostol și Mineiur Compactate în piele veritabilă.**

Aducem la cunoștința D-nilor preoți și învățatori, că suntem în posibilitatea a servi cu sigilii și stampele pregătite solid și din cauciuc de calitate superioară, despre ce se ia garanță.

Pregătim sigilii de tot soiul și formatul: pentru officii parohiale, școli cu emblema statului ori fără, pentru reuniuni, cooperative, sigilii de intrare, cu un cuvânt toate ce se țin de această artă.

În librăria diecezană avem modele, după cari se poate face comanda. Se pot comanda pe cale postală scriind corect textul și prin desemn dând formatul dorit. Comandele pe postă se expediază prin postă recomandat.

LIBRĂRIA DIECEZANĂ.
Plăța Unirii 13.

¹⁾ *Nota.* Sub numele *exomis ides*, se înțelege aceea haină de pe deasupra celorlalte, care era fără mâneci, astfel că umerii erau afară. Filosofii Elini purtau barbe lungi, toiag în mână și pe deasupra tuturor hainelor *exomida*, sau toga, de care vorbește aici Sf. Chrisostom. (Trad.)